

Patyčių masto Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijoje tyrimas

3 – 8 KLASĖS

2024 – 2025 M.M.

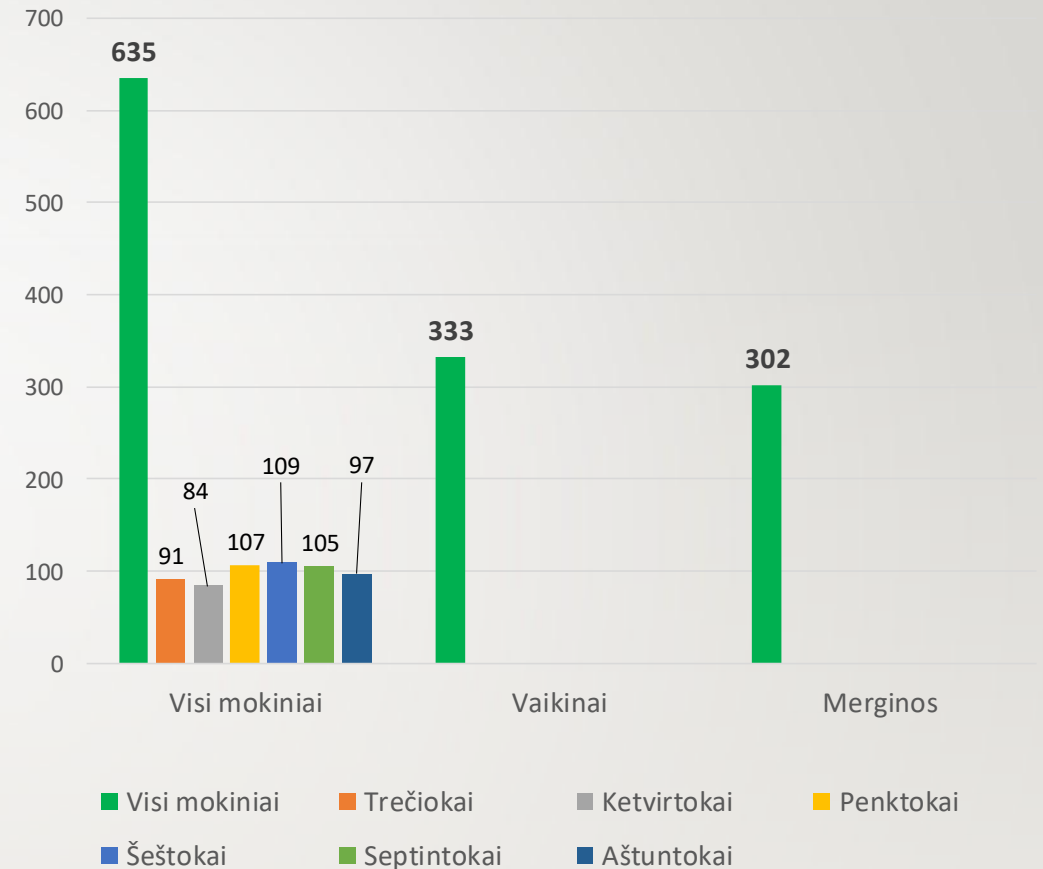
TYRIMO REZULTATŲ APIBENDRINIMĄ ATLIKO IR PRISTATYMĄ PARUOŠĖ

PSICHOLOGĖ AIDA RAKAUSKIENĖ

Bendra statistika

Tyrimas atliktas sausio mėnesį. 3-8 klasių mokiniai informacinių technologijų pamokų metu pildė virtualią apklausą www.apklausa.lt platformoje. Apklausoje naudotas VŠĮ „Vaikų linija“ sudarytas klausimynas (nuoroda į klausimyną https://www.bepatyciu.lt/media/cms_page_media/261/Vaiku%20linijos%20Klausimynas%20ivertinti%20patyciu%20mastui%20m-kloje.pdf). Pristatant tyrimo duomenis, gauti rodikliai bus lyginami su 2021-2022 m.m. apklausos, naudojant tą patį klausimyną, rezultatais.

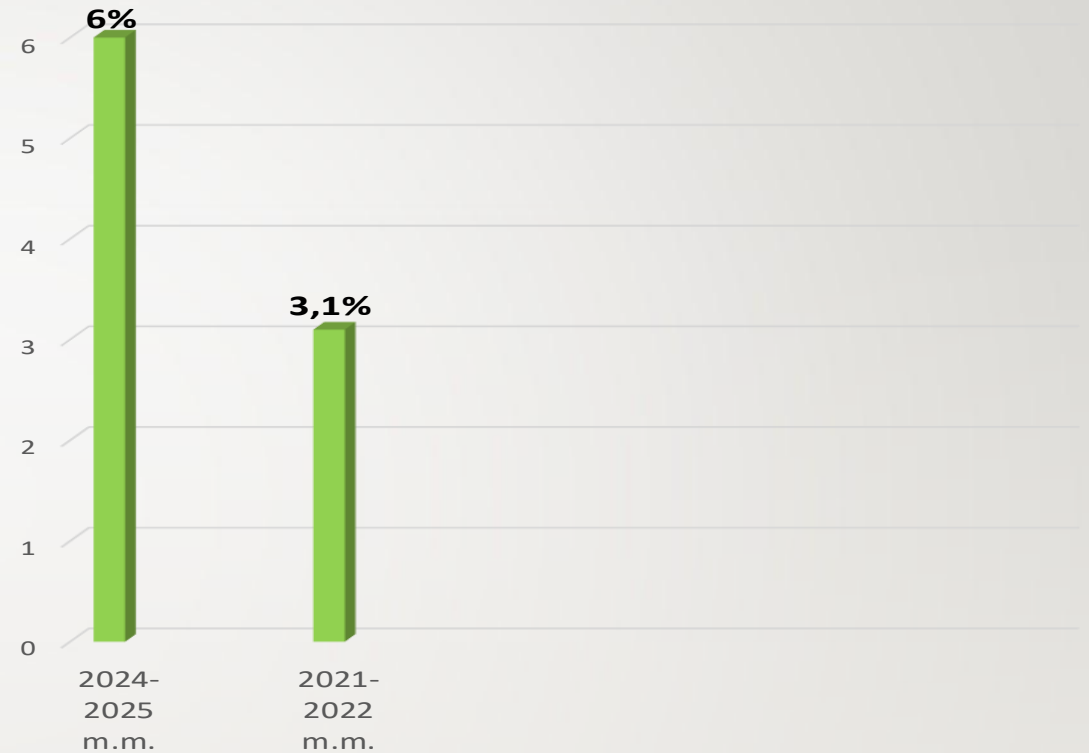
Iš viso tyrime dalyvavo **635** 3-8 klasių mokiniai – tai sudaro **88,2 %** nuo bendro 3-8 klasių mokinių skaičiaus. Grafike pateikiama dalyvavusių mokinių statistika: visi dalyvavę mokiniai (bendrai ir pagal lytį) ir bendri pagal klasių koncentrus.

Kaip saugiai tu jautiesi savo mokykloje?

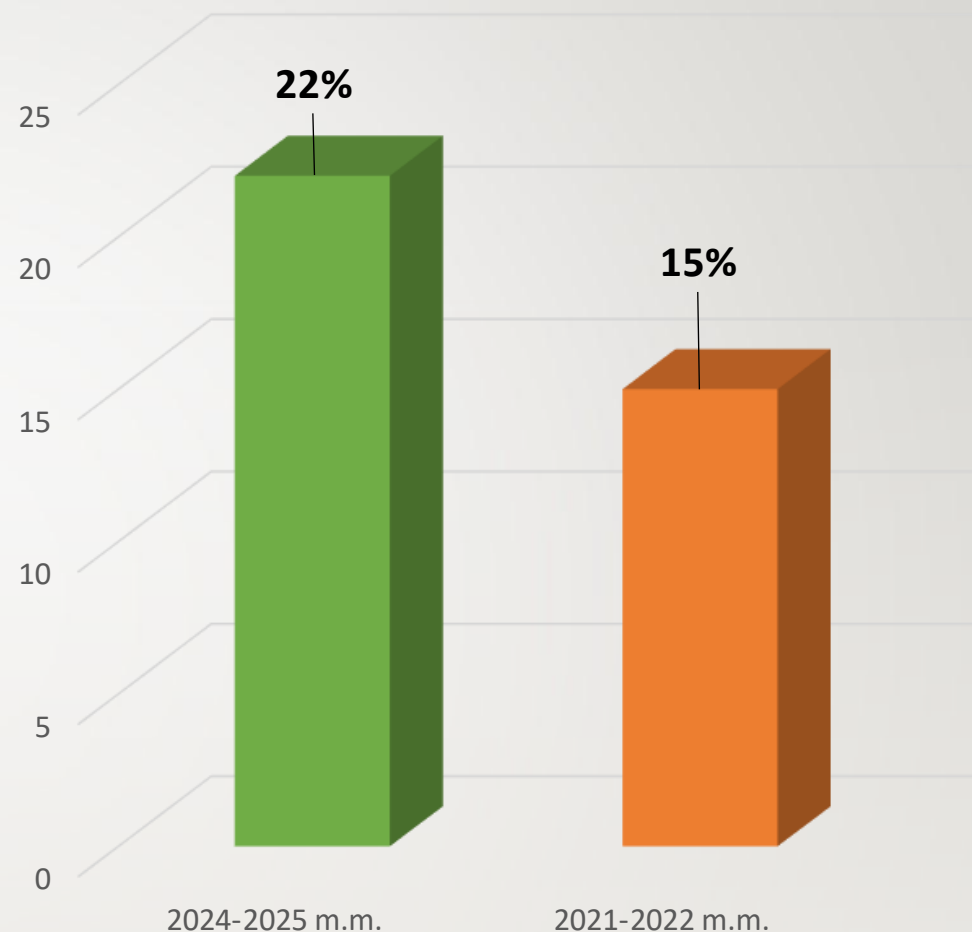
Mokinių buvo klausiama „Kaip saugiai tu jautiesi savo mokykloje?“. Pateikti galimi atsakymo variantai, iš kurių mokiniai turėjo pasirinkti vieną, buvo tokie: „labai saugiai“, „saugiai“, „kartais saugiai, kartais nesaugiai“, „nesaugiai“ ir „visiškai nesaugiai“.

Diagramoje pateikiami mokinių, pasirinkusių atsakymo variantus „nesaugiai“ ir „visiškai nesaugiai“ procentas. Bendras visų 3-8 klasių mokinių šio rodiklio procentas šalia lyginamas su tuo paties klausimyno 2021-2022 m.m. rezultatais.

Mokiniai, iš kurių tyčiojosi 2-3 kartus per mėnesį ar dažniau (per paskutinius du mėnesius)

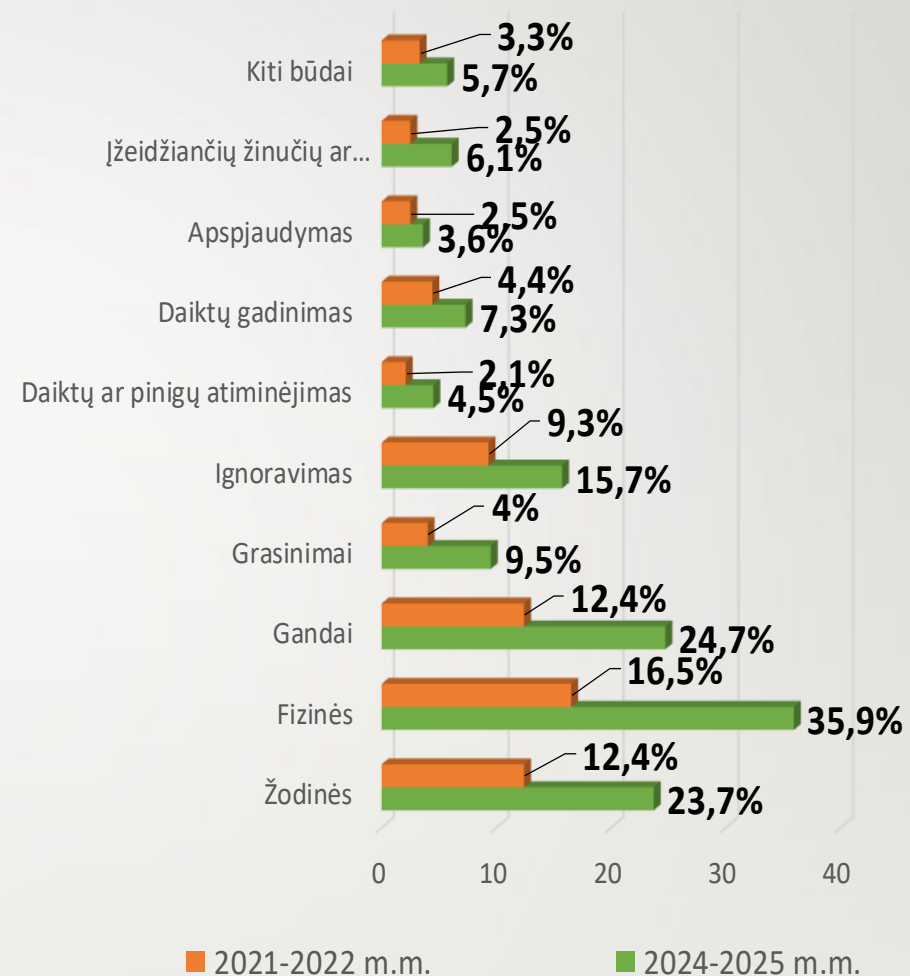
Grafike pateikiamas visų tyrime dalyvavusių 3-8 klasių mokinių, į klausimą „Kaip dažnai kiti mokiniai tyčiojosi iš tavęs per paskutinius 2 mėnesius?“ pasirinkusių atsakymų variantus „2-3 kartus per mėnesį“, „1 kartą per savaitę“ ir „keletą kartų per savaitę“ procentas. Šalia palyginimui pateikiamas to paties klausimyno 2021-2022 m.m. rezultatas.

Kokio tipo patyčias mokiniai patiria dažniausiai?

Atsakydami į klausimą apie patiriamų patyčių pobūdį, mokiniai galėjo ties kiekvienu patyčių variantu žymėti „niekada“, „1-2 kartus“, „2-3 kartus per mėnesį“, „1 kartą per savaitę“ arba „keletą kartų per savaitę“. Grafike pateikiami procentai mokinių, pasirinkusių atsakymų variantus „2-3 kartus per mėnesį“, „1 kartą per savaitę“ ir „keletą kartų per savaitę“. Šalia palyginimui pateikiami to paties klausimyno 2021-2022 m.m. rezultatai.

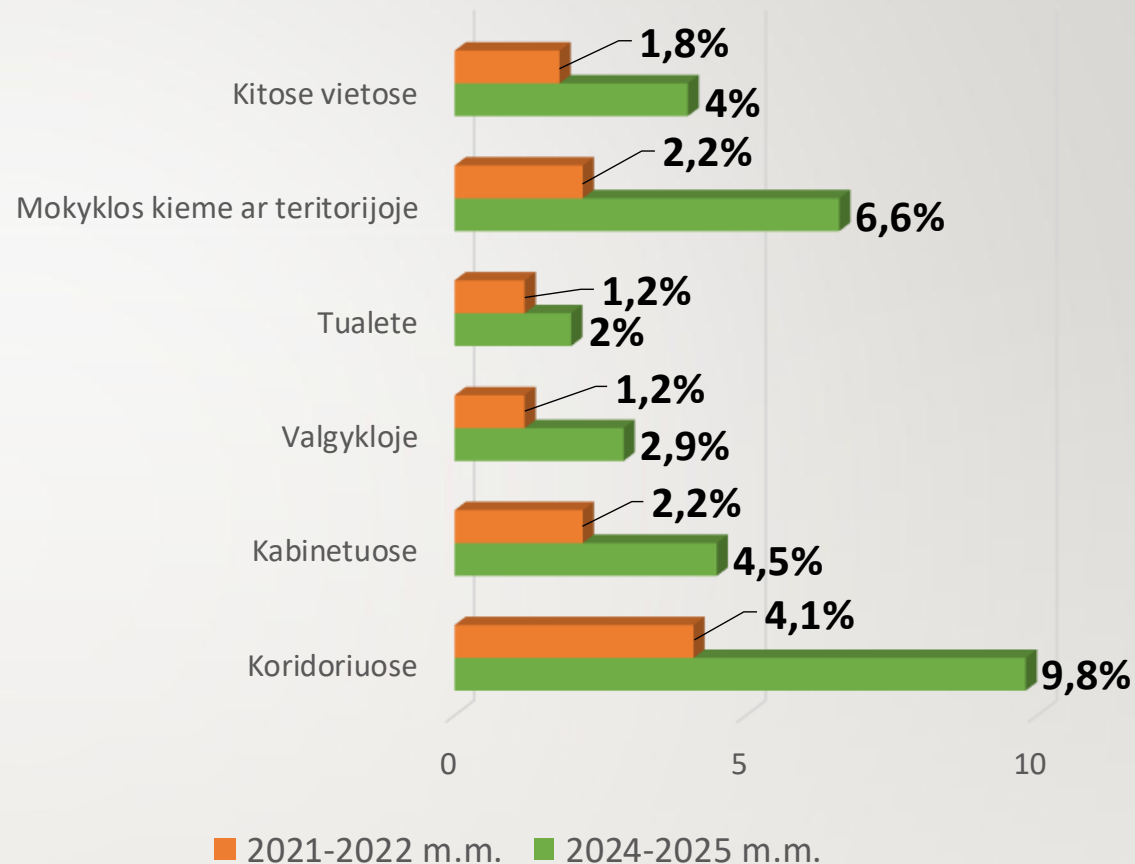
Kiti patyčių būdai, kuriuos nurodė mokiniai: rodo nepadorius gestus, juokiasi, kandžioja, kėlė „TikTokus“, valgo mano maistą, tampo už plaukų.

Vietos mokykloje, kuriose mokiniai dažniausiai patiria patyčias

Atsakydami į šį klausimą, mokiniai ties kiekviena galima patyčių vieta galėjo pasirinkti vieną atsakymą iš tokių galimų: „niekada“, „kartais“ ir „dažnai“. Grafike pateikiami procentai mokinių, kurie pasirinko atsakymų variantą „dažnai“.

Kitos patyčių vietos, kurias nurodė mokiniai: rūbinė, sporto salė, stadijone, bibliotekoje, internete, ekskursijoje.

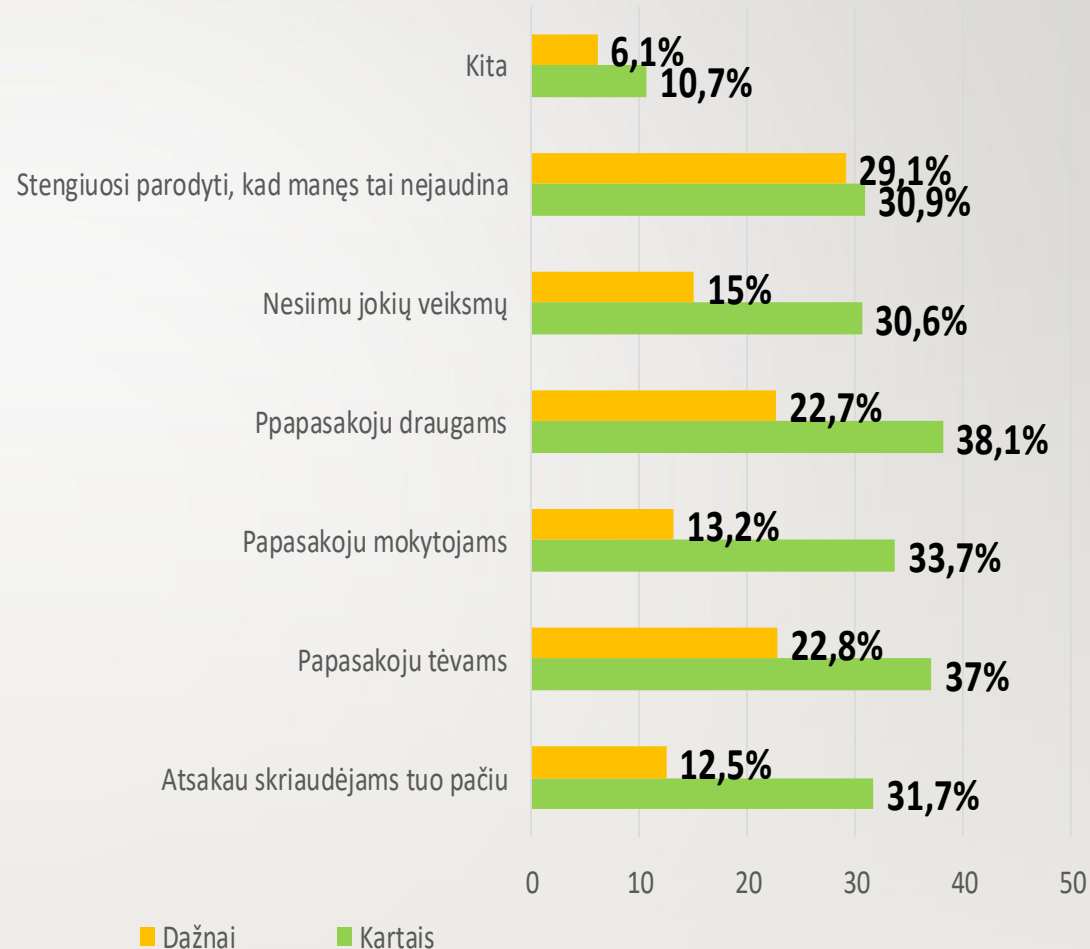

Kaip tu reaguoji, jeigu iš tavęs tyčiojasi?

Atsakydami į klausimą, kaip mokiniai reaguoja, jeigu iš jų tyčiojasi, ties galima reakcija jie turėjo pasirinkti vieną iš trijų galimų atsakymo variantų: „niekada“, „dažnai“ ir „kartais“. Grafike pateikiami procentai mokinių, kurie pasirinko atsakymus „dažnai“ arba „kartais“.

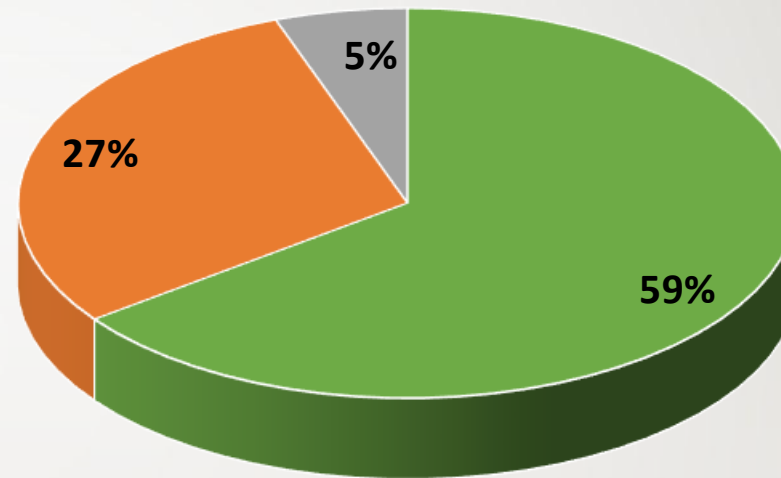
Mokiniai, pasirinkę atsakymo variantą „kita“, nurodė tokius kitus reagavimo į patyčias būdus: paprašau, kad iš manęs nesityčiotų, verkiu ir mušuosiu, apsimetu, kad negirdžiu, nueinu.

Lyginant su 2021-2022 m.m. rezultatais, šiais metais pasirinkusių atsakymo variantą „dažnai“ ties teiginiu „atsakau skriaudėjams tuo pačiu“ padaugėjo beveik dvigubai (nuo 6,3%).

Kaip dažnai mokytojai tyčiojasi iš kitų mokinių?

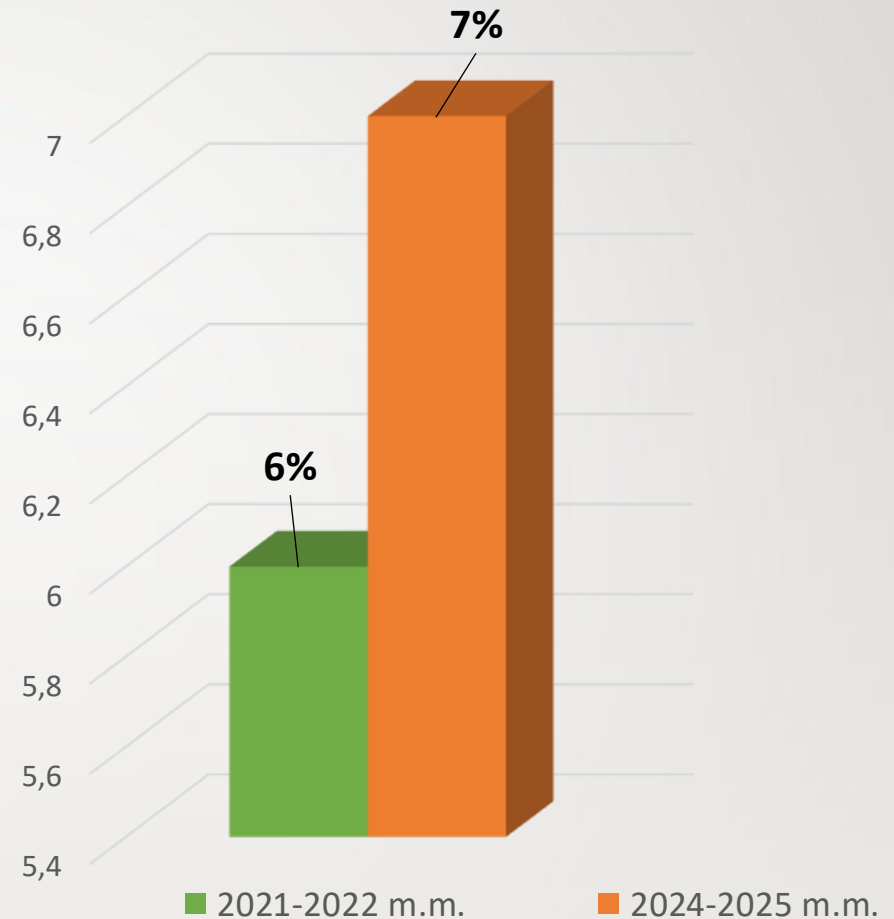
9% mokinių (58) į šį klausimą neatsakė.

■ Niekada ■ Kartais ■ Dažnai

Mokiniai, kurie tyčiojosi iš kitų
2-3 kartus per mėnesį ar dažniau
(per paskutinius du mėnesius)

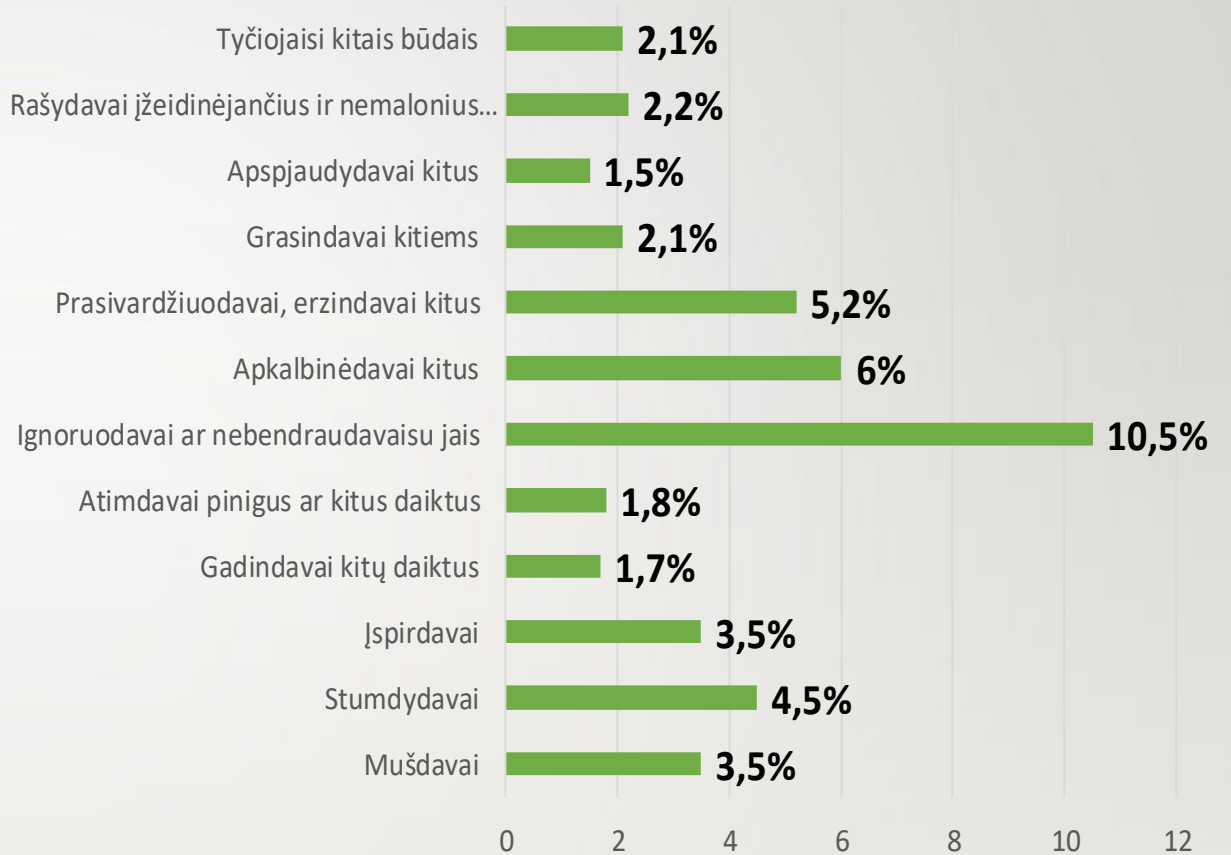
Grafike pateikiamas visų tyrime dalyvavusių
3-8 klasių mokinių, į klausimą „Kaip dažnai tu
tyčiojaisi iš kitų mokinių per paskutinius 2
mėnesius?“ pasirinkusių atsakymų variantus
„2-3 kartus per mėnesį“, „1 kartą per savaitę“
ir „keletą kartų per savaitę“ procentas. Šalia
palyginimui pateikiamas 2021-2022 m.m.to
paties rodiklio procentas.

Kokiu būdu tu tyčiojaisi iš kitų?

Grafike pateikiamas procentas mokinių į klausimą „Jei tyčiojaisi iš kitų vaikų mokykloje, ar darei ką nors iš žemiau nurodytų dalykų (per paskutinius du mėnesius)?“ ties įvairiais patyčių būdais pasirinkusių atsakymus „2-3 kartus per mėnesį“, „1 kartą per savaitę“ ar „keletą kartų per savaitę“.

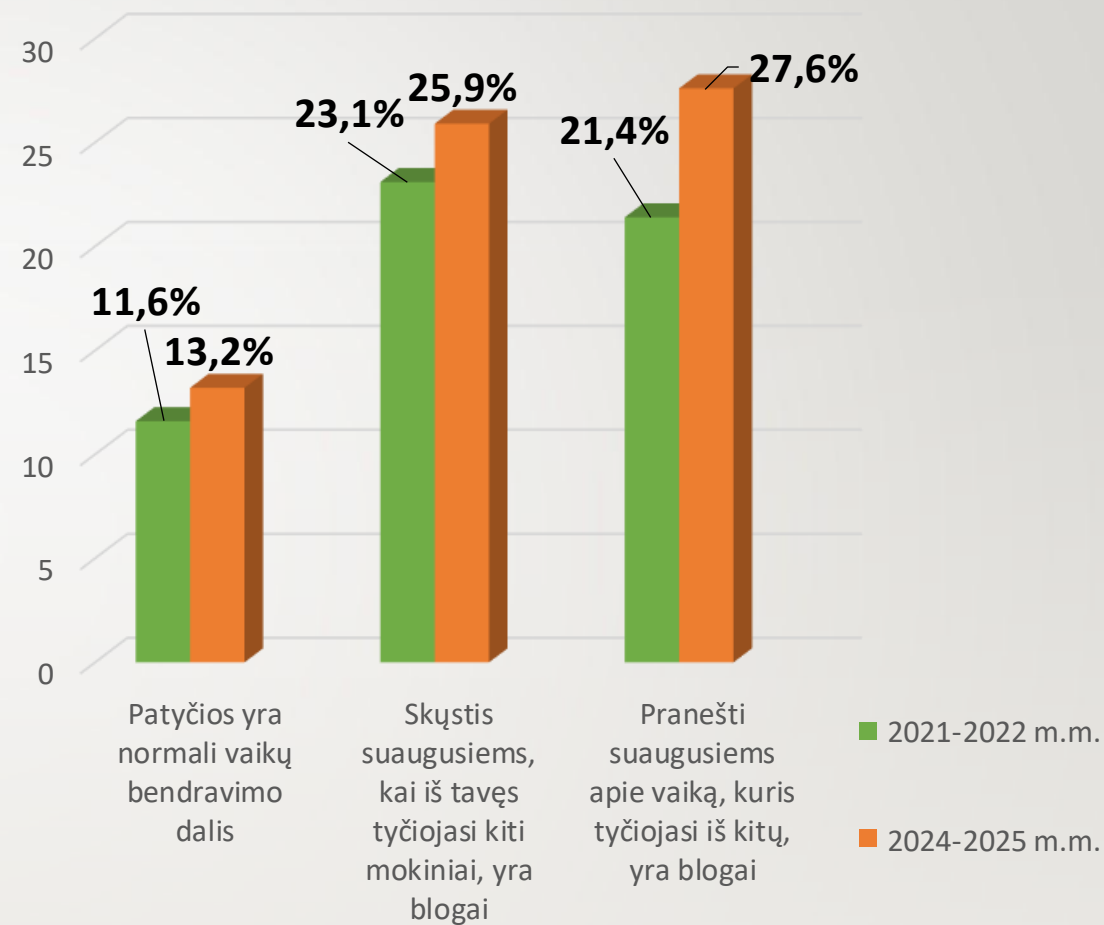
Ties atsakymo variantu „kita“ kai kurie mokiniai nurodė šiuos tyčiojimosi būdus: pakišu koją, apkeikiu įvairiais keiksmazodžiais.

Ar sutinki su šiais teiginiais?

Šiame klausime ties kiekvienu teiginiu mokiniai galėjo žymėti „pilnai sutinku“, „sutinku“, „nesu tikras“, „nesutinku“ ar „visiškai nesutinku“. Grafike pateikiami procentai mokinių, kurie ties šiais teiginiais pasirinko atsakymo variantus „pilnai sutinku“ ir „sutinku“.

Šalia palyginimui pateikiamas to paties klausimyno 2021-2022 m.m. rezultatas.

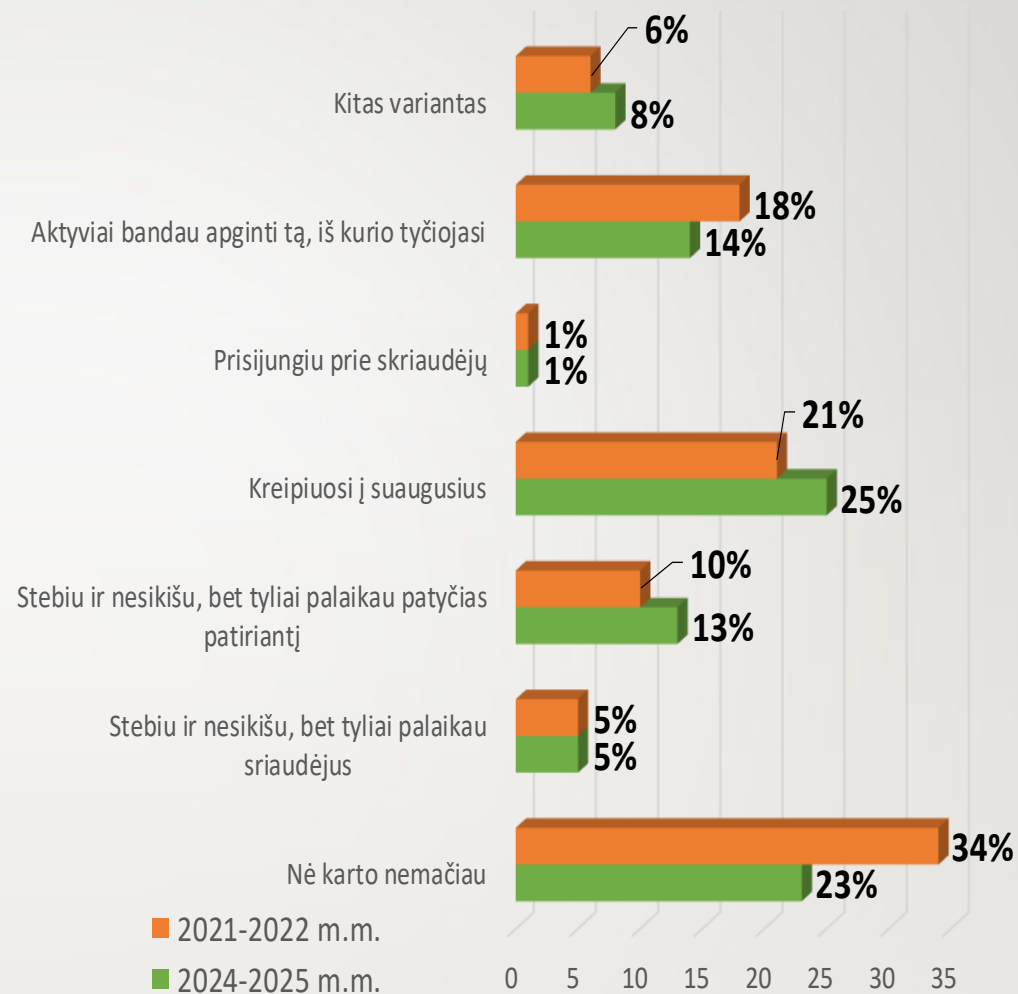

Kaip mokiniai dažniausiai elgiasi, kai mokykloje pamato patyčių situaciją?

Grafike pateikiami procentai mokinių, pasirinkusių vieną ar kitą atsakymo variantą į klausimą „Kaip tu dažniausiai elgiesi, kai mokykloje pamatai patyčių situaciją?“

Šalia palyginimui pateikiamas to paties klausimyno 2021-2022 m.m. rezultatas.

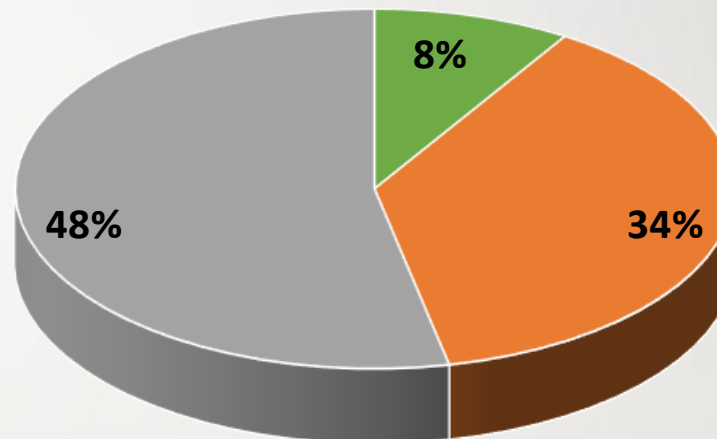
Pasirinkę atsakymo variantą „kita“, mokiniai nurodė, kad, pastebėję patyčių situaciją, jie: bando juos nuraminti, nekreipiu dėmesio, išskiriu, tiesiog praeinu.

Jeigu mokytojai mato, kad yra
tyčiojamas iš mokinių, ar jie stabdo
patyčias?

Į klausimą neatsakė 10% mokinių.

2021-2022 m.m. rezultatai buvo tokie: niekada –
8%, kartais – 28%, dažnai – 59%.

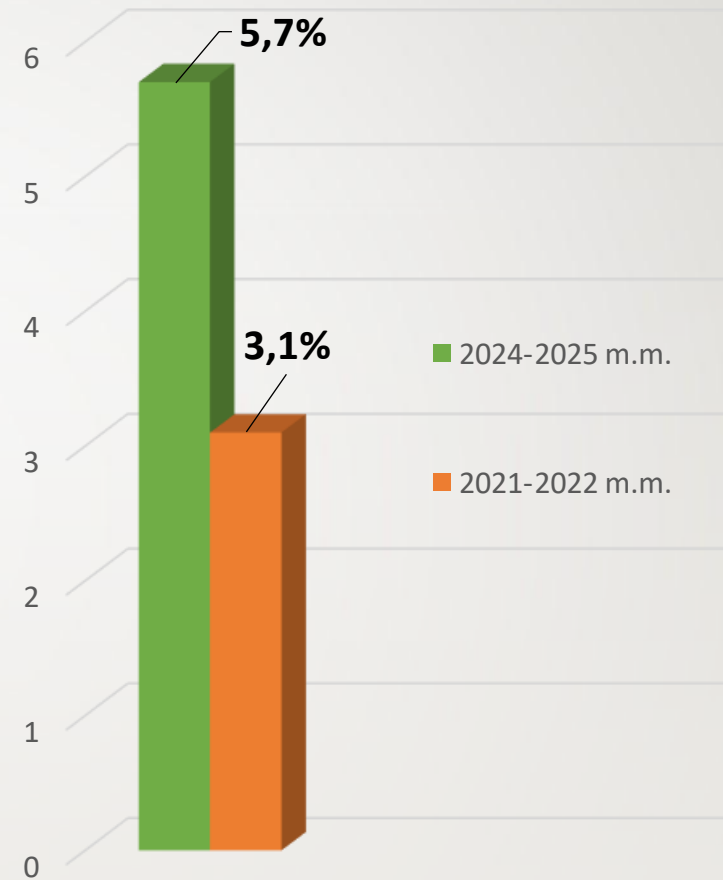

■ Niekada ■ Kartais ■ Dažnai

Ar yra taip buvę, kad dėl patyčių per paskutinius du mėnesius tu nenuėjai į mokyklą?

Grafike pateikiami procentai mokinių, kurie į šį klausimą pasirinko atsakymo variantus „2-3 kartus per mėnesį“, „1 kartą per savaitę“ ir „keletą kartų per savaitę“.

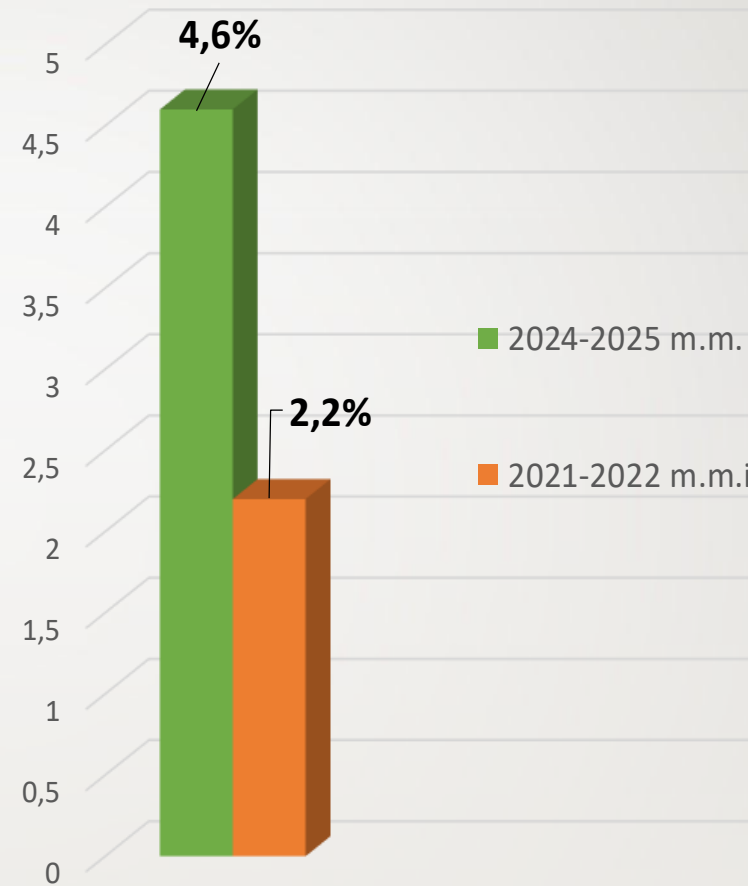
Šalia palyginimui pateikiamas to paties klausimyno 2021-2022 m.m. rezultatas.

Ar yra taip buvę, kad dėl patyčių per paskutinius du mėnesius tu nenuėjai į kai kurias pamokas?

Grafike pateikiami procentai mokinių, kurie į šį klausimą pasirinko atsakymo variantus „2-3 kartus per mėnesį“, „1 kartą per savaitę“ ir „keletą kartų per savaitę“.

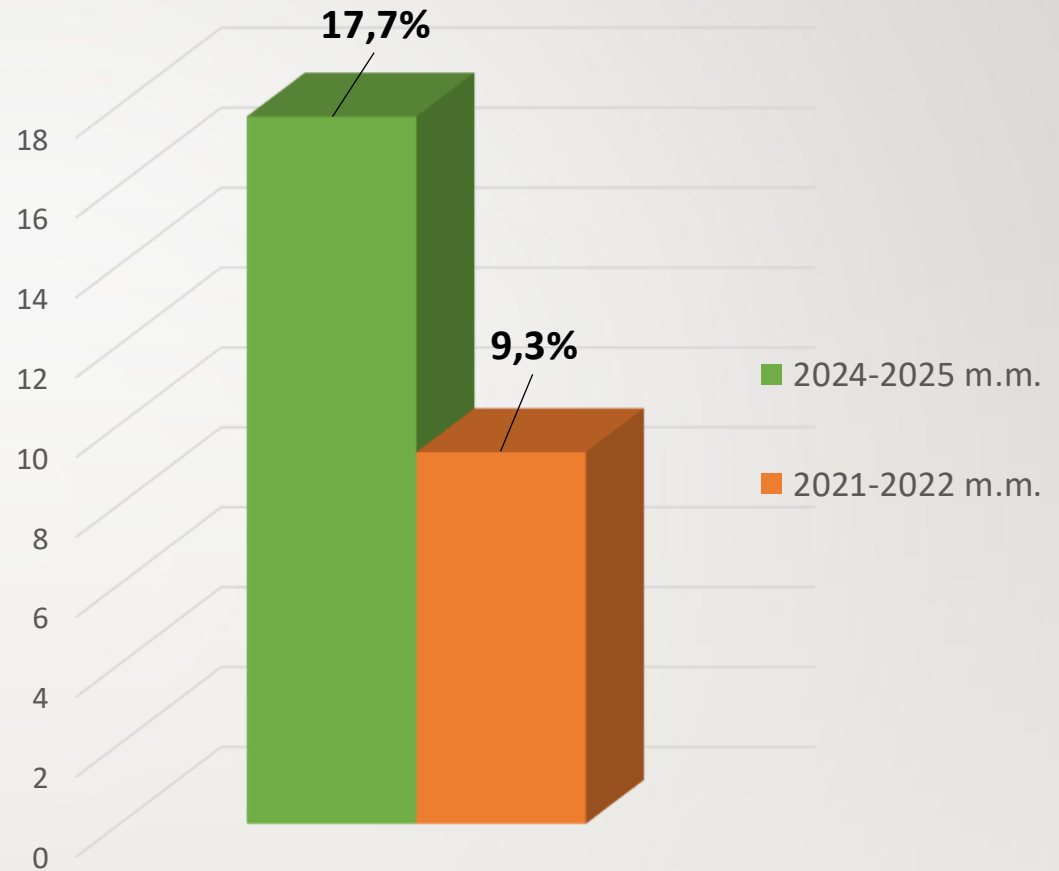
Šalia palyginimui pateikiamas to paties klausimyno 2021-2022 m.m. rezultatas.

Ar yra taip buvę, kad dėl patyčių per paskutinius du mėnesius tu vengei vietų mokykloje, kur galima sulaukti patyčių?

Grafike pateikiami procentai mokinių, kurie į šį klausimą pasirinko atsakymo variantus „2-3 kartus per mėnesį“, „1 kartą per savaitę“ ir „keletą kartų per savaitę“.

Šalia palyginimui pateikiamas to paties klausimyno 2021-2022 m.m. rezultatas.

Kaip manai, ką mokytojai galėtų padaryti tam, kad sustabdytų patyčias mokykloje? (atviras klausimas)

- Reaguoti ir išskirti;
- Išklaustyti;
- Parašyti pastabą ir informuoti tėvus, pasitarti su jais;
- Atidžiau stebėti koridorius;
- Labiau kreipti dėmesį į patyčias;
- Priminti taisykles, daugiau kalbėti apie patyčias, jų žalą;
- Palikti po pamokų;
- Nuvesti pas direktorių.

Kaip manai, ką tu galėtum padaryti tam, kad sustabdytum patyčias mokykloje? (atviras klausimas)

- Pastebėjus informuoti suaugusius;
- Padėti susitaikyti;
- Pasikalbėti;
- Visada reaguoti, stabdyti, jei įmanoma;
- Palaikyti tą, iš kurio tyčiojasi;
- Su visais elgtis gražiai;
- Susidraugauti su tuo, kuris patiria patyčias, padėti jam;
- Pranešti pavaduotojoms ar direktoriui;
- Pačiam niekada nesityčioti.

Apibendrinimas

- Patyčias patiriančių mokinių Kaišiadorių Vaclovo Giržado progimnazijoje 2024-2025 m.m. – **22,0%**. Lyginant su 2021-2022 m.m. to paties klausimyno rezultatais, procentas padidėjo nuo **15,0%**.
- Mokinių, besityčiojančių iš kitų – **7,0%**. Lyginant su 2021-2022 m.m. apklausos rezultatais, tas pats rodiklis padidėjo nuo 6,0%.
- Nesaugiai mokykloje jaučiasi **6,0%** mokinių. 2021-2022 m.m. šis rodiklis buvo lygus **3,1%**.
- Dažniausi patyčių būdai mokinių tarpe yra **fizinės patyčios, gandai, žodinės patyčios ir ignoravimas**.
- Vietos, kur dažniausiai patiriamos patyčios, yra **mokyklos koridoriai bei mokyklos kiemas ir teritorija**.
- Susidūrę su patyčiomis mokiniai dažniausiai **stengiasi parodyti, kad jų tai nejaudina (29,1%), papasakoja tėvams (22,8%) ar draugams (22,7%)**. Nesiima jokių veiksmų 15,0% mokinių. Skriaudėjams atsako tuo pačiu 12,5% mokinių.

Apibendrinimas

- 5,0% mokinių teigia dažnai pastebintys mokytojų patyčias iš mokinių.
- 13,2% tyrime dalyvavusių mokinių mano, jog patyčios yra normali vaikų bendravimo dalis. 25,9% mokinių mano, jog skūstis suaugusiems, kai iš tavęs tyčiojasi kiti mokiniai, yra blogai. 27,6% mokinių mano, jog pranešti suaugusiems apie vaiką, kuris tyčiojasi iš kitų, yra blogai.
- Pastebėję patyčių situaciją, 14,0% mokinių stengiasi padėti patys, 25,0% tokiu atveju pagalbos kreipiasi į suaugusius, o 18,0% patyčias tiesiog stebi ir nesikiša. Prie besityčiojančių prisidėtų tik 1,0% mokinių.
- 82,0% mokinių mano, kad mokytojai, pastebėję patyčias, jas stabdo (atsakymų variantai „kartais“ ir „dažnai“).
- 5,7% mokinių teigia, jog yra taip buvę, kad dėl patyčių 2-3 kartaus per mėnesį ar dažniau yra nenuėję į mokyklą. 4,6% dėl tos pačios priežasties yra nenuėję į kai kurias pamokas. 17,7% mokinių vengia vietų mokykloje, kur galėtų patirti patyčias.

Rekomendacijos

- Psichologei su tyrimo rezultatais supažinti progimnazijos pedagoginius darbuotojus.
- Tėvų bendruomenę su rezultatais supažindinti, patalpinant rezultatus progimnazijos svetainėje.
- Klasių vadovams tyrimo rezultatus pristatyti ir aptarti su mokiniais klasės susirinkimų metu.
- Administracijai peržiūrėti, stiprinti mokytojų budėjimą mokyklos koridoriuose, kieme.
- Klasių vadovams klasės susirinkimų metu dar kartą prisiminti patyčių apibrėžimą, skirtumus tarp patyčių, konflikto, draugiškų grumtynių. Priminti vaikams, ką jie turi daryti pastebėjus ar patyrus patyčias, ką informuoti, kur kreiptis pagalbos.
- Klasių vadovams kovo mėnesį, minint Sąmoningumo didinimo mėnesį BE PATYČIŲ, klasės susirinkimus organizuoti patyčių prevencijos temomis, remiantis <https://www.bepatyciu.lt/> teikiamomis rekomendacijomis.